

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філологічний
Кафедра українського прикладного мовознавства

Затверджено

на засіданні кафедри українського прикладного
мовознавства

факультету філологічного

Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від "30" серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри  Ірина КОЧАН

Силабус з навчальної дисципліни
“Українська мова за професійним спрямуванням”,
що викладається в межах ОПП
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 "Соціальне забезпечення"

Силабус курсу
«Українська мова за професійним спрямуванням»
2023/2024 навчального року

Назва курсу	Українська мова за професійним спрямуванням
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка, проспект Свободи, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра українського прикладного мовознавства, 233 ауд.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Спеціальності 232 "Соціальне забезпечення" Галузь знань: 23 «Соціальна робота»
Викладачі курсу	Юрса Людмила Василівна, к.ф.н., доцент – лектор
Контактна інформація викладачів	lyudmyla.yursa@lnu.edu.ua ; https://philology.lnu.edu.ua/employee/yursa-lyudmyla
Консультації	Онлайн-консультації. Для погодження часу слід писати на електронну пошту викладача. Середя, 12 год., кафедра українського прикладного мовознавства, 233 ауд. (вул. Університетська, 1).
Інформація про курс	Дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням» є нормативною зі спеціальності 232 "Соціальне забезпечення" для освітньої програми, яка викладається в четвертому семестрі в обсязі трьох кредитів.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна складається з чотирьох змістових модулів: Змістовий модуль 1. Вступ до курсу. Культура мови/мовлення. Специфіка усного мовлення. Змістовий модуль 2. Слово у мові професійного спілкування. Лексичні помилки. Змістовий модуль 3. Граматичні мовні норми. Змістовий модуль 4. Текст як об'єкт професійного мовлення. Тексти наукового та офіційно-ділового стилів.
Мета та цілі курсу	Мета курсу - підвищити загальний мовний рівень студентів, зокрема рівень культури професійного мовлення, удосконалити теоретичні знання норм сучасної української літературної мови та особливостей їх реалізації в усній і писемній формах професійної мови, ознайомити студентів з основними лінгвістичними та фаховими термінологічними словниками та особливостями вживання фахової лексики і термінології, а також вимогами щодо оформлення організаційно-розпорядчих документів та видів наукових робіт, виконання яких сприяють формуванню професійної компетенції студентів. Вдосконалити вміння та навички майбутніх фахівців у роботі із внутрішньо переміщеними особами; опрацювати фахову термінологію, яка стане у нагоді у роботі у пенсійному фонді.

	Оперувати законодавчою базою, яка врегулює статус української мови у різних сферах використання, зокрема у державних установах.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Мацюк З.О., Станкевич Н.І.</i> Українська мова професійного спілкування: Навч. посібн. – К., 2010. – 352 с. 2. <i>Мацько Л. І., Кравець Л. В.</i> Культура української фахової мови : навч. посіб. – К., 2007. – 360 с. 3. <i>Семенов О. М.</i> Культура наукової української мови : навч. посіб. – К., 2012. – 216 с. 4. <i>Сербенська О.</i> Голос і звуки рідної мови. – Львів : Апріорі, 2020. – 280 с. 5. Універсальний довідник практикум з ділових паперів / Бибик С. П., Михно І. Л., Пустовіт Л. О., Сюта Г. М. – К., 1998. – 507 с. 6. <i>Середницька А.Я., Куньч З.Й.</i> Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. – К. : Знання, 2012. – 215 с. 7. <i>Шевчук С.В., Клименко І.В.</i> Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. – К. : Алерта, 2010. – 696 с. <p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник / За заг. ред. О. А. Сербенської. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Львів, 2011. – 258 с. 2. <i>Гуць М. В., Олійник І. Г., Ющук І. П.</i> Українська мова у професійному спілкуванні: Навч. посібн. – К., 2004. – 336 с. 3. <i>Городенська К. Г.</i> Українське слово у вимірах сьогодення. – К. : КММ, 2014. – 124 с. 4. <i>Огієнко І.</i> Наука про рідномовні обов'язки. – К., 2014. – 56 с. 5. <i>Селігей П. О.</i> Світло і тіні наукового стилю. – К., 2016. – 627 с. 6. <i>Якимович-Чапран Д.</i> Історія української літературної мови : курс лекцій зі спецкурсу. – Львів, 2016. – 168 с. 7. <i>Палеха Ю.І.</i> Документування в підприємницькій сфері (зі зразками сучасних документів) : навч. посіб. для ВНЗ. – К. : Ліра-К, 2010. – 497 с. 8. Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики. – К., 2003. – 623 с. 9. <i>Шевчук С. В.</i> Російсько-український словник ділового мовлення. – К., 2001. – 351 с. 10. <i>Шевчук С., Лобода Т.</i> Українська мова на щодень, на щомить. – К., 2004. – 392 с. 11. <i>Шеломенцев В.М.</i> Етикет і сучасна культура спілкування. – К., 2003. – 416 с. 12. <i>Ющук І.П.</i> Мова наша українська: Статті, виступи, роздуми. – К., 2003. – 254 с.
Тривалість курсу	Один семестр (4-ий)
Обсяг курсу	90 год. аудиторних занять. З них 16 години лекцій, 16 годин практичних занять, 2 години залік та 58 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> - специфіку усного українського професійного мовлення та елементи риторики; - особливості лексики, фразеології, термінології, граматичних засобів української мови за фаховим спрямуванням;

	<ul style="list-style-type: none"> - типи лексикографічних праць, специфіку фахових словників; - норми сучасної української літературної мови та особливості їх реалізації в системі усного та писемного фахового мовлення; - правила мовленнєвого етикету. - актуальні нормативно-правові акти, які регламентують статус української мови як державної <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати знання орфоепічних та акцентуаційних правил, риторичних законів для реалізації різних жанрів усного професійного мовлення; - характеризувати словниковий склад української літературної мови, уживати нормативні лексичні засоби, фразеологічні одиниці у фаховому мовленні; - використовувати лексикографічні джерела української мови відповідно до потреб професійного спілкування; - творити тексти в межах різних видів і жанрів усного та писемного фахового українського мовлення; - дотримуватися правил мовленнєвого етикету відповідно до ситуацій та тональностей фахового спілкування.
Ключові слова	УМПС, українська мова, професійне спілкування, культура усного та писемного ділового мовлення, мовна норма, комунікативна компетентність, мовленнєві навички, мовна особистість, документ.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань з української мови, історії.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладення, навчальний модуль тощо.</p> <p>Лекційна форма навчання: проведення лекцій; пояснення та наведення прикладів за темою лекції, дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація.</p> <p>Практичні заняття: доповідь, відповідь, обговорення; презентація результатів дослідження.</p>
Необхідне обладнання	Проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 32% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 32; • 4 модулі: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40; • усний виступ: 10%; максимальна кількість балів 10; • документи 8%; максимальна кількість балів 8; • компресія наукового тексту: 10%; максимальна кількість балів 10. <p>• Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Будь-які форми академічної недоброчесності не толеруються.</p>

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
-------------------	--

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 / 2	<p>Українська мова за професійним спрямуванням у системі літературної мови.</p> <p>Мета і завдання курсу “Українська мова за професійним спрямуванням”, його зміст та структура. Мова як суспільне явище, функції мови. Поняття національної (літературна мова і діалекти), державної, рідної мови. З історії становлення та розвитку української мови. Сучасна мовна ситуація. Мовна політика: нормативно-правові засади функціонування української мови (аналітичний огляд мовного законодавства). Українська літературна мова, її основні ознаки (мовна норма, стиль). Правописні зміни. Функціональні стилі мови. Стилі професійного мовлення.</p>	лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с. 2. Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (№ 2704-VIII, чинний від 16.07.2019) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19 3. Законодавчо-нормативні акти з питання функціонування української мови як державної : збірник / [упоряд. Я. Буряк, Р. Новоженець]. – Львів : Астролябія, 		

			<p>2010. – 196 с.</p> <p>4. Караванський С. Пошук українського слова або Боротьба за національне „Я” / С. Караванський. – Київ : Академія, 2001. – 240 с.</p> <p>http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0002108</p>		
2 / 2	Мовна ситуація. Мовна політика.	практичне заняття	<p>1. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352 с.</p> <p>2. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів, 2010.</p> <p>3. Рогоза Б. "Уроки державної мови": https://sites.google.com/site/mandrivnyjvol/hv/ridna-vira/ridna-mova/knigi/boris-rogoza/2003Hjujpf</p> <p>4. Українська мова у</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. Доберіть цікаві факти з історії становлення та розвитку української мови. Визначте, у якій зі сфер була найбільша кількість утисків та заборон:</p> <p>2. Розкрийте зміст понять “рідна мова”, “державна мова”, “лінгвоцид”. Проаналізуйте, чи вплинув лінгвоцид на Ваше мовлення.</p> <p>3. Нормативно-правові засади функціонування української мови. Ознайомтесь зі змістом Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Відомості Верховної Ради, 2019, № 21). З’ясуйте, чи</p>	

			<p>XX сторіччі: історія лінгвоциду: док. і матеріали / упоряд. Л. Масенко та ін. – К., вид. дім «Києво-Могилянська акад.». – 2005, 399 с.</p> <p>5. Український правопис. К.: Наукова думка, 2020. 392 с. https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019</p> <p>6. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : [підручник] / С. Шевчук, І. Клименко. – Київ : Алерта, 2012. – 696 с.</p>	<p>дотримуються в Україні цього закону сьогодні.</p> <p>4. Яка роль, на Вашу думку, української мови для розвитку економічних секторів України? Наведіть приклади.</p>	
3 / 2	<p>Спілкування у професійній діяльності: усне мовлення</p> <p>Культура мови і культура мовлення (комунікативні ознаки). Суржик. Специфіка</p>	лекція	<p>1. Мацько Л. Культура української фахової мови : [навч. посіб.] / Л. Мацько,</p>		

	<p>усного мовлення: жанри офіційно-ділового та наукового стилів (бесіда, промова, дискусія, полеміка, доповідь та ін.). Засоби милозвучності української мови. Орфоепічні та акцентуаційні норми української літературної мови – загальна характеристика з акцентом на важливості дотримання їх. Український мовленнєвий етикет у професійній сфері. Специфіка спілкування у віртуальному просторі. Нетикет.</p>		<p>Л. Кравець. – Київ : ВЦ „Академія”, 2007. – 360 с.</p> <p>2. Орфоепічний словник української мови: у 2-х т. / [уклад. М. Пешак та ін.]. – Т. 1. – Київ : Довіра, 2001. – 955 с.; Т. 2. – Київ: Довіра, 2003. – 920 с.</p> <p>3. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : [підручник] / О.Д. Пономарів. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2000. – 248 с.</p> <p>4. Складні випадки наголошення : словник-довідник / [уклад. С. Головащук]. – Київ : Либідь, 1995. – 192 с.</p> <p>5. Содомора А. Від слова до серця,</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>від серця – до слова / Содомора А. – Львів : Літопис, 2012. – 51 с.</p> <p>6. Стахів М. Український комунікативний етикет. – Київ : Знання, 2008. – 246 с.</p>		
4 / 2	<p>Особливості усного мовлення: жанри офіційно-ділового та наукового стилів (бесіда, промова, дискусія, полеміка, доповідь та ін.). Український мовленнєвий етикет у професійній сфері.</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / [уклад. Я. Тимошенко.] / Б. Антоненко-Давидович. – Київ : Либідь, 1991. – 256 с.</p> <p>2. Голубець М. На захист рідної мови й культури мовлення / М. Голубець. – Львів : Компанія “Манускрипт”, 2011. – 55 с.</p> <p>3. Культура віртуального спілкування</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. З’ясуйте значення понять: <i>культура мислення, культура мовлення, культура поведінки, культура професійного спілкування, правила етикету, мовленнєвий етикет, нетикет, мовленнєва помилка.</i></p> <p>2. Шляхи підвищення загального рівня культури мовлення та рівня культури професійного мовлення.</p> <p>3. Засоби милозвучності української мови. Запишіть 10–15 слів професійного мовлення, у яких ви помилилися б при наголошуванні.</p>	

			<p>[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.4uth.gov.ua/library_science/publishing/netiquette_2010.doc (17.10.2015). –Назва з екрану.</p> <p>4. Масенко Л. Суржик: між мовою і язиком / Л. Масенко. – Київ : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2011. – 135 с.</p>	Письмова робота	
5 / 2	<p>Специфіка професійної комунікації. Мовна особистість. Мовна особистість. Стратегії мовної поведінки і безбар’єрне спілкування у професійній комунікації. Риторика як наука. Засоби невербального спілкування (екстралінгвістичні засоби). Інтонаційна виразність усного мовлення.</p>	лекція	<p>1. Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2. Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3. Хоменко І. Еристика:</p>		

			<p>мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>		
6 / 2	Публічний виступ.	практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. – К., 1990. – С. 173–179. 2. Білоус М. П. Український мовленнєвий етикет // Мова і духовність нації. – Львів, 1993. – С. 164–199. 3. Богдан С. К. Мовний етикет українців: Традиції і сучасність. – К., 1998. – 475 с. 4. Винницький В.М. Наголос в сучасній українській мові. – К., 1974. – 160 с. 5. Головащук С.І. Складні випадки наголошення: Словник -довідник. – К., 1995. 6. Пономарів О.Д. Культура слова: Мовностилістичні 	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Найважливіші поради при спілкуванні. Невербальні засоби спілкування. 2. Розкрийте зміст основних законів риторики (концептуальний, стратегічний, тактичний, закон моделювання аудиторії, мовленнєвий етикет, закон ефективної комунікації, системно-аналітичний). 2. Підготуйте публічний виступ на одну із тем, наближених до вашого фаху. Тривалість виступу – 3-4 хв. <p>Публічний виступ</p>	

			<p>поради: Навч. посібник. – К., 1999. – С. 16–32.</p> <p>7. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. – Львів, 2001. – С. 63–83 (невербальні засоби спілкування).</p> <p>8. Сербенська О.А., Волощак М.Й. Актуальне інтерв'ю з мовознавцем: 140 запитань і відповідей. – К., 2001. – С. 27–65.</p> <p>9. Публічний виступ у діловому спілкуванні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cpk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=742</p> <p>10. Як зробити свій публічний виступ успішним [Електронний</p>	
--	--	--	---	--

			<p>ресурс]. – Режим доступу: https://www.slideshare.net/s_icps/ss-81806725</p> <p>11. 20 лайфхаків для успішних публічних виступів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.eduget.com/news/20_lajfxa_kiv_dlya_uspishnix_publichnx_vistupiv-1565</p>		
7/2	Усне спілкування у професійній діяльності	лекція	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>		

8/2	Українська мова у професійному мовленні.	практичне заняття	<p>1.Бабич Н. Д. Основи культури мовлення. – К., 1990. – С. 173–179.</p> <p>2.Білоус М. П. Український мовленнєвий етикет // Мова і духовність нації. – Львів, 1993. – С. 164–199.</p> <p>3.Богдан С. К. Мовний етикет українців: Традиції і сучасність. – К., 1998. – 475 с.</p> <p>4.Винницький В.М. Наголос в сучасній українській мові. – К., 1974. – 160 с.</p> <p>5.Головащук С.І. Складні випадки наголошення: Словник -довідник. – К., 1995.</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1.Прочитайте текст, запишіть свій варіант визначення професійного кодексу.</p> <p>2.Випишіть, які комунікативні ознаки культури мовлення містить виступ. Підтвердьте ваші тези конкретними прикладами. (Джерело: Гриценко П. Про глибинні, історичні витoki української мови. – Режим доступу: http://vsviti.com.ua/ukraine/88380)</p> <p>3.Виберіть слова із правильним наголосом. Поясніть значення слова.</p> <p>Абѐтковий – абетко́вий, визнання́ – визна́ння, відсо́тковий – відсотко́вий, голіруч – голіру́ч , гра́блі – граблі́ , громадя́нин – громадянин.</p> <p>4.Поясніть, як зміниться значення слова із зміною місця наголосу. Із кожним правильним</p>	
-----	--	-------------------	--	---	--

				<p>варіантом складіть речення:</p> <p><i>Характёрний – характерний; про́шу – прошу́; лю́бий – любій; вігода – вигода; атласний – атласний; відомість – відомість.</i></p> <p>5.Наведіть приклади текстів, які демонструють усі підстилі наукового стилю української мови.</p> <p>6.Наведіть зразок тексту офіційно-ділового стилю і доведіть його належність до цього стилю.</p>	
9/2	Українська термінологія у професійному мовленні	лекція	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>		

10/2	Термін та його ознаки	практичне заняття	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. Які словники тлумачать походження слів, їхні найдавніші корені, зміни в їх будові, а також розвиток значень?</p> <p>2. Назвіть словники, що подають пояснення слів, запозичених з інших мов.</p> <p>3. У яких словниках подано стійкі сполучення слів?</p> <p>4. Як називають словники, що подають значення термінів певної галузі знань?</p> <p>5. Розкажіть, яким чином користування словником допоможе підвищити фахову культуру мовлення.</p> <p>6.Поясніть значення паронімів, складіть із ними словосполучення.</p> <p>Громадський - громадянський, декваліфікація- дискваліфікація, індосант - індосат, кампанія - компанія, ліцензія - ліценція, особистий - особовий, показник – показчик, правління - управління, уява – уявлення.</p> <p>7.Підберіть українські відповідники до іншомовних слів, складіть із ними речення.</p> <p>Фікція, візит,аномалія, інвестиції,абітурієнт, аргумент, раціонально, біографія, фундатор, ранг, саміт, апелювати, шеф, фіаско,</p>	
------	-----------------------	-------------------	---	---	--

				амбасадор, стенографія, фон.	адаптувати,
11/2	Специфіка професійної комунікації	лекція	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>		
12/2	Мовний, мовленнєвий і спілкувальний етикет	практичне заняття	<p>1.Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : навч. посіб. Київ : АртЕк, 2001. 280 с.</p> <p>2. Волкова Н. Професійно-педагогічна комунікація : навч. посіб. Київ, 2006. 255 с.</p> <p>3. Гінзбург М., Требульова І.,</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1.Прочитайте текст, запишіть свій варіант визначення професійного кодексу.</p> <p>Етичні кодекси</p> <p>На підприємствах, в організаціях розробляються кодекси спілкування та поведінки працівників. У науці найчастіше вживається поняття «етичні кодекси». Вчені виділяють такі типи етичних кодексів:</p>	

			<p>Левіна С. Українська ділова мова : практичний посібник на щодень. Харків, 2002. 592 с.</p> <p>4. Глущик С., Дияк О., Шевчук С. Сучасні ділові папери : навч. посіб. Київ : А. С. К., 2002. 400 с.</p> <p>5. Гриценко Т. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • кодекси, які регулюють документ з докладно розробленими правилами, включаючи санкції, передбачені у випадках порушення кодексу (наприклад, контракти); • кодекси, які регулюють зобов'язання перед клієнтами, вкладниками, акціонерами, співробітниками тощо. Це соціальні кодекси; • кодекси, які включають положення про цінності організації, її філософію та цілі (вкладають основи корпоративної культури). Це кодекси корпоративні; • кодекси, які визначають міжособистісні стосунки в організації (наприклад, угоди, які укладаються між адміністрацією та профспілкою). Це кодекси професійні. <p>Професійні кодекси виходять із професійної етики і регулюють відносини у професійних спільнотах та ефективні для «вільних професій». Професійна етика - це конкретно визначений набір моральних норм, який слугує керівництвом поведінки в тій чи іншій професійній діяльності. Тому професійні</p>	
--	--	--	---	---	--

				<p>кодекси ґрунтуються на таких самих принципах етики, як і корпоративні кодекси, але містять у собі стандарти поведінки щодо конкретної професії або виду діяльності. Кодекси регламентують поведінку спеціалістів у складних ситуаціях, характерних для певної професії, підвищують статус спільноти у суспільстві, формують довіру до представників цієї професії, посилюють її значущість.</p> <p>Одним з перших професійних кодексів стала клятва Гіппократа - кодекс лікарів. Нині кодекси професійної етики розробляють спілки підприємців, об'єднання банкірів, асоціацій рекламних агентств тощо (<i>Г. Л. Чайка</i>).</p>	
13/2	Мовна особистість	лекція	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996.</p>		

			– 269 с. 3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.		
14/2	Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови	практичне заняття	1.Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : навч. посіб. Київ : АртЕк, 2001. 280 с. 2. Волкова Н. Професійно-педагогічна комунікація : навч. посіб. Київ, 2006. 255 с. 3. Гінзбург М., Требульова І., Левіна С. Українська ділова мова : практичний посібник на щодень. Харків, 2002. 592 с. 4. Глущик С., Дияк О., Шевчук С. Сучасні ділові папери : навч. посіб. Київ : А. С. К., 2002. 400 с. 5. Гриценко Т. Українська мова за	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) Прочитайте уривок. Письмово викладіть ідеї щодо стабілізації мовного питання в Україні, спираючись на історичний досвід інших країн. «У нинішній складній ситуації державна мовна політика має поєднувати цілеспрямованість і рішучість з розсудливістю і навіть обережністю в засобах. Цей підхід полягає в поступовому створенні об'єктивних обставин, які робитимуть українську мову потрібною і престижною для всіх, а українську культуру – привабливою і конкурентоспроможною на всіх рівнях. Зробити це непросто з огляду на глибину зрусифікованості українського	

			<p>професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с.</p>	<p>суспільства та могутню дію стихії подальшої русифікації. Тут науковці – політологи, культурологи, соціологи, історики – повинні запропонувати систему дій, вигрунтовану на аналізі реальності й передбаченні перспектив» (І. Дзюба).</p>	
15/2	Невербальні засоби спілкування	лекція	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>		
16/2	Основи культури української мови	практичне заняття	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка) Опрацюйте закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Виберіть одну сферу і прокоментуйте, як у її межах</p>	

			говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с. 3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.	повинна функціонувати українська мова як державна. 2.Доведіть на конкретних прикладах, що <i>«неправильно вжите слово породжує помилкові судження»</i> (Г.Спенсер).	
17/2	Слово у мові професійного спілкування	лекція	1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с. 2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с. 3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.		
18/2	Мова в житті професійного комунікатора	практичне заняття	1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с. 2.Томан І. Мистецтво	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 1.Прочитайте, запишіть правильні форми керування. Із правильними формами складіть речення. Відповідно чому –	

			<p>говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>	<p>відповідно до чого, дорікати кого за що – дорікати кому за що, згідно з чим – згідно чого, вибачати кого – вибачати кому, навчатися чого – навчати чому, повідомити кого – повідомити кому, хворіти на що – хворіти чим, набувати що – набувати чого, сподіватися на що – сподіватися чого.</p> <p>2.Ознайомтесь із фрагментом Конституції України. Прокоментуйте, як, на Вашу думку, його дотримання впливає на статус української мови в сучасній Україні.</p> <p>Стаття 10. Державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України. Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування. Застосування мов в Україні гарантується Конституцією України та визначається законом.</p>	
--	--	--	--	---	--

19/2	Мовна професіограма фахівця	лекція	<p>1.Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації / Г. Сагач. – Київ : Зоря, 2003. – 255 с.</p> <p>2.Томан І. Мистецтво говорити / І. Томан. – Київ : Україна, 1996. – 269 с.</p> <p>3.Хоменко І. Еристика: мистецтво полеміки : [навч. посіб.] / І. Хоменко. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. –192 с.</p>		
	МОДУЛЬ II				
20 / 2	Слово у мові професійного спілкування. Лексичні норми та лексичні анормативи у професійному мовленні Слово як мовна одиниця. Словниковий склад української літературної мови. Зайва багатослівність у професійному мовленні – плеоназм, тавтологія. Синонімія, антонімія, фразеологія, паронімія української фахової мови. Явище міжмовної омонімії. Абревіатури у професійному мовленні. Правила скорочування слів. Слова іншомовного походження. Неологізми. Пуризм та калькування як способи поповнення лексичного складу мови. Поняття “термін”, “номен”, “професіоналізм”. Термінолексика загальнонаукова, міжгалузева та спеціальна.	лекція	<p>1. Мацько Л. Культура української фахової мови : [навч. посіб.] / Л. Мацько, Л. Кравець. – Київ : ВЦ „Академія”, 2007. – 360 с.</p> <p>2. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування : [навч. посіб.] / З. Мацюк,</p>		

	<p>Історія формування та шляхи поповнення української наукової фахової термінології. Поняття про термінологічний стандарт. Українська фахова термінографія.</p>		<p>Н. Станкевич. – Київ : Каравела, 2013. – 352 с.</p> <p>3. Пілецький В. Український термін як національно-культурне явище // Вісник Львівського університету ім. І Франка. Серія філологічна, вип. 38, ч. 1, 2006. - С. 47-56.</p> <p>4. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради : [навч. посіб.] / О. Пономарів. – Київ : Либідь, 2008. – 240 с.</p>		
21 / 2	<p>Лексичні анормативи у професійному мовленні на прикладі запропонованих текстів, вправ</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / О. Сербенська, М. Білоус, Х. Дацишин та ін. ; за заг. ред. О. Сербенської : навч. посібник. – 2-ге</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. Розподіліть подані слова на дві групи: 1) загальноживана лексика; 2) лексика обмеженого вживання. Визначте сферу поширення та стилістичне забарвлення слів, вживання яких обмежене.</p> <p>2. Оберіть 5-8 термінів, які, зокрема, стосуються</p>	

		<p>вид., доповн. і переробл. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011.</p> <p>2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / уклад. Я. Б. Тимошенко. – К. : Либідь, 1991.</p> <p>3. Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради. – К., 1999.</p> <p>4. Чак Є. Р. Складні випадки вживання слів. – 2-ге вид. – К., 1984.</p> <p>5. ПРОМОВА, або Де ми помиляємося... / Кер. проєкту О. М. Демська-Кульчицька. – К., 2006.</p> <p>Словники</p> <p>1. Головащук С. І. Словник-довідник з правопису та слововживання / АН УРСР. Ін-т мовознавства. За ред. В.М. Русанівського. – К., 1989. – С. 531 –</p>	<p>економічної галузі, і які, на Вашу думку, доцільно було б повернути в активний вжиток. Чому?</p> <p>3. Виправте змістові помилки в реченнях, спричинені використанням паронімів.</p> <p>4. Випишіть 10 абревіатур вашого фаху, розкрийте їхнє значення.</p> <p>Письмова робота</p>	
--	--	--	---	--

			<p>828 с.</p> <p>2. Зінкевич-Томанек Б. Короткий практичний словник абревіатур та скорочень української мови / Б. Зінкевич- Томанек, О. Григор'єв, Я. Прихода. – Kraków, 1997.</p> <p>3. Коломієць М. П. Короткий словник перифраз / М. П. Коломієць, Є. С. Регушевський . – К., 1985.</p> <p>4. Мазурик Д. В. Нове в українській лексиці: Словник- довідник. – Львів, 2002.</p> <p>5. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. – Львів, 1996.</p> <p>6. Словник іншомовних слів / За ред. О. С.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Мельничука. – К., 1985.</p> <p>7. Словник скорочень в українській мові / за ред. Л. С. Паламарчука. – К., 1988.</p> <p>8. Словник труднощів української мови / за ред. С.Я. Єрмоленко. – К., 1989.</p> <p>9. Словник синонімів української мови: В 2 т. / уклад. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, С. І. Головащук та ін. – К., 1999. – Т. 1; 2000. – Т. 2.</p> <p>10. Гринчишин Д.Г., Сербенська О.А. Словник паронімів української мови. – К., 1986.</p> <p>11. Демська О.М., Кульчицький І.М. Словник омонімів української мови. – Львів, 1996.</p> <p>12. Кочерган М. Словник російсько-українських</p>	
--	--	--	---	--

			<p>міжмовних омонімів („фальшиві друзі перекладачів”). – К., 1997.</p> <p>13. Полюга Л. М. Словник антонімів / за ред. Л. С. Паламарчука. – К., 1987.</p>	
	МОДУЛЬ III			
22 / 2	<p>Граматичні мовні норми. Морфологічні норми української мови за професійним спрямуванням.</p> <p>Граматичний рівень мови – між лексичним та стилістичним. Граматика як наука: морфологія та синтаксис. Нормативні аспекти вживання у текстах професійного спрямування самостійних та службових частин мови. Форми сполучуваних між собою слів (напр. іменників і числівників).</p>	лекція	<p>1. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування : [навч. посіб.] / З. Мацюк, Н.Станкевич. – Київ : Каравела, 2013. – 352 с.</p> <p>2. Мацько Л. Культура української фахової мови : [навч. посіб.] / Л. Мацько, Л. Кравець. – Київ : ВЦ „Академія”, 2007. – 360 с.</p> <p>3. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради / О. Д.</p>	

			<p>Пономарів. – Київ, 2001.</p> <p>4. Український правопис. – Київ : Наукова думка, 2019.</p>	
23 / 2	<p>Специфіка писемної комунікації: нормативні аспекти вживання у текстах професійного спрямування самостійних та службових частин мови.</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>5. Антисуржик. Вчимось ввічливо поводитись і правильно говорити : [навч. посіб.] / [О. Сербенська, М. Білоус, Х. Дацишин та ін. ; за заг. ред. О. Сербенської]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 258 с.</p> <p>Антисуржик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/lknp/mova/sur/surjuk40.htm (17.12.2014). – Назва з екрану.</p> <p>6. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. –</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>Робота із виявленням граматичних помилок (у вживанні іменних частин мови) у текстах фахового спрямування.</p>

			К.,1993. 7. Лозова Н., Фридрак В. Дзвона чи дзвону? або –а (-я) чи –у (-ю) в родовому відмінку. Словник-довіднк. – Київ, 2007.	
24 / 2	Синтаксичні особливості мови професійного спрямування. Специфіка писемної комунікації. Особливості синтаксису професійного мовлення. Порядок слів у реченні. Координація присудка з підметом. Складні випадки керування. Функції простого і складного речення в системі професійного мовлення. Правильність вживання компонентів ускладненого простого речення (однорідні члени, вставні звороти та ін.). Синонімія синтаксичних конструкцій.	лекція	1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. – К.,1993. 2. Шевчук С. Українська мова за професійним спрямуванням : [підручник] / С. Шевчук, І.Клименко. – Київ : Алерта, 2012. – 696 с. 3. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови. – К., 2004.	
25 / 2	Специфіка писемної комунікації: синтаксичні одиниці у текстах стилів професійного мовлення	практичне заняття	1.Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. – К.,1993. 2.Пономарів О.	Практичні завдання (рукопис, власна розробка). Робота із редагуванням текстів і виявленням синтаксичних помилок. Створення речень і

			<p>Культура слова. Мовностилістичні поради / О. Д. Пономарів. – Київ, 2001.</p> <p>5. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О.Д.Пономарева. – К.,1994</p> <p>6. Терлак З. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. – Львів : Світ, 1999. – 224 с.</p>	<p>текстів відповідно до сучасних синтаксичних норм української мови.</p> <p>Письмова робота</p>	
	МОДУЛЬ IV				
26 / 2	<p>Текст як об'єкт професійного мовлення і форма організації професійної діяльності. Особливості текстів наукового стилю</p> <p>Текст як одиниця стилістичного рівня мови. Науковий стиль. Модель і структура наукового тексту. Особливості мови текстів наукового стилю. Псевдонауковий стиль (науковий жаргон). Різновиди наукових робіт (реферат, наукова стаття, анотація, курсова, дипломна, магістерська робота, рецензія, відгук тощо). Плагіят. Правила бібліографування.</p>	лекція	<p>1. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту / А. П. Коваль. – К. : Вища школа, 1970 – 306 с.</p> <p>2. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування [Текст] :</p>		

			<p>навчальний посібник / Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич. – 3-є вид. – К. : Каравела, 2009. – 352 с.</p> <p>3. Мацько Л. Культура української фахової мови : навч. посібник / Любов Мацько, Лариса Кравець. – К. : Вид. центр «Академія», 2007. – 360 с.</p>		
27 / 2	Створення текстів наукового стилю. Укладання до статті плану, тез, анотації, добирання ключових слів – д/з	практичне заняття	<p>1.Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf</p> <p>2. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови.</p>	<p>Практичні завдання (рукопис, власна розробка)</p> <p>1. З'ясуйте значення понять: есе, реферат, курсова / дипломна робота, стаття, монографія, дисертація, план, тези, конспект, ключові слова, термін, псевдонауковий стиль (науковий жаргон), плагіят, бібліографія, етика науковця.</p> <p>2. До наукової статті за Вашим фахом (не більше 5-7 сторінок) напишіть анотацію та доберіть 7 ключових слів.</p>	

			<p>Структура наукового тексту / А. П. Коваль. – К. : Вища школа, 1970 – 306 с.</p> <p>3. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування [Текст] : навчальний посібник / Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич. – 3-є вид. – К. : Каравела, 2009. – 352 с.</p>		
28 / 2	<p>Текст офіційно-ділового стилю Документ як основний вид офіційно-ділового мовлення, його функції. Класифікація, структура документів. Документознавство, діловодство. Електронний документообіг. Загальні вимоги до оформлення документів, особливості мови ділових паперів. Характеристика найуживаніших документів: заява, автобіографія, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, протокол, розписка, доручення.</p>	лекція	<p>1. Семенов О. М. Культура наукової української мови / Ольга Семенов. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 216 с.</p> <p>2. Філіпенко А. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / Антон Філіпенко. – К. : Академвидав, 2004. – С. 85-153</p> <p>3. Шевчук С.В. Українська мова за</p>		

			<p>професійним спрямуванням : підруч. / С. В. Шевчук, І.В. Клименко. – К. : Алерта, 2010. – 712 с.</p>		
29/ 2	<p>Створення документів: заява складна, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, пояснювальна записка</p>	<p>практичне заняття</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : [навч. посіб.] / Н. Ботвина. – Київ : АртЕк, 2001. – 280 с. 2. Глущик С. Сучасні ділові папери : [навч. посіб.] / С. Глущик, О. Дияк, С. Шевчук. – Київ : А. С. К., 2002. – 400 с. 3. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування [Текст] : навчальний посібник / Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич. – 3-є вид. – К. : 	<p>Аналіз і написання документів (заява, резюме, мотиваційний лист)</p>	

			Каравела, 2009. – 352 с.	
30/2	Етикет ділового листування	лекція	<p>1.Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : [навч. посіб.] / Н. Ботвина. – Київ : АртЕк, 2001. – 280 с.</p> <p>2.Глущик С. Сучасні ділові папери : [навч. посіб.] / С. Глущик, О. Дияк, С. Шевчук. – Київ : А. С. К., 2002. – 400 с.</p> <p>3.Мацюк З. Українська мова професійного спілкування [Текст] : навчальний посібник / Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич. – 3-є вид. – К. : Каравела, 2009. – 352 с.</p>	
31/2	Класифікація листів	практичне заняття	<p>1 .Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : [навч. посіб.] / Н. Ботвина. – Київ : АртЕк, 2001. – 280 с.</p> <p>2.Глущик С. Сучасні</p>	<p>Оберіть єдино можливе в тому випадку слово. Поясніть свій р.</p> <p>1. Я (рахую, вважаю, гадаю), що енти університету мають ливість (одержувати, здобувати, вати) якісну вищу освіту.</p> <p>2. (Відношення відносини,</p>

			ділові папери : [навч. посіб.] / С. Глущик, О. Дияк, С. Шевчук. – Київ : А. С. К., 2002. – 400 с. 3.Мацюк З. Українська мова професійного спілкування [Текст] : навчальний посібник / Зоряна Мацюк, Ніна Станкевич. – 3-є вид. – К. : Каравела, 2009. – 352 с.	унки) колеги складалися впродовж кох років. 3. У документах (зустрічаються, ляються, стикаються) грубі атичні помилки. 4. Ця пропозиція студентської (варта, годиться, гожа) на увагу. 5. (Уздовж, на протязі, протягом) ального року студенти алтерського відділення плідно ювали над науковим ідженням. 6. Деканат підготував проект зу про (відчислення, відрахування) ентів.	
32/2	Види документів	практичне заняття	1 .Ботвина Н. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі) : [навч. посіб.] / Н. Ботвина. – Київ : АртЕк, 2001. – 280 с. 2.Глущик С. Сучасні ділові папери : [навч. посіб.] / С. Глущик, О. Дияк, С. Шевчук. – Київ : А. С. К., 2002. – 400 с.	Підсумкова тестова робота. Залік	